

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 27 ΜΑΪΟΥ 2013

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Σχολ. βιβλίο σελ 334 – 335
A2. Σχολ. βιβλίο σελ 246
A3. Σχολ. βιβλίο σελ 222
A4. α) Λ
 β) Σ
 γ) Σ
 δ) Λ
 ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. $(z-2)(\bar{z}-2) + |z-2| = 2 \Leftrightarrow (z-2)(\overline{z-2}) + |z-2| = 2 \Leftrightarrow |z-2|^2 + |z-2| - 2 = 0$

Θέτουμε $a = |z-2| \geq 0$

άρα $a^2 + a - 2 = 0$

$\Delta = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-2) = 9$

$\alpha = \frac{-1 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{-1 \pm 3}{2}$ άρα $\alpha = -2$ απορρίπτεται ή $\alpha = 1$ δεκτή

άρα $|z-2| = 1 \Leftrightarrow |z - (2+0i)| = 1$

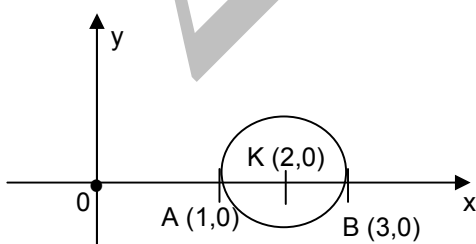
Συνεπώς ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών z είναι ο κύκλος με κέντρο $K(2,0)$ και ακτίνα $\rho = 1$. Η εξίσωση του είναι $(x-2)^2 + y^2 = 1$.

α' τρόπος:

Από τριγωνική ανισότητα έχουμε: $\|z| - |2+0i|\| \leq |z - (2+0i)| \leq |z| + |2+0i| \Leftrightarrow \|z| - 2\| \leq 1 \leq |z| + 2$

άρα $\|z| - 2\| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq |z| - 2 \leq 1 \Leftrightarrow 2-1 \leq |z| \leq 2+1 \Leftrightarrow 1 \leq |z| \leq 3$ άρα $|z| \leq 3$

β' τρόπος:

$\max_{|z|} = OK + KB = 2 + 1 = 3$

$(OK = \sqrt{(2-0)^2} = 2)$

B2. Έχουμε $z_1 + z_2 = -\beta$ (1)

$$z_1 \cdot z_2 = \gamma \quad (2) \quad (\text{τύποι Vieta})$$

Αν η $z_1 = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$ και επειδή z_1, z_2 συζυγείς μιγαδικοί αριθμοί $z_2 = x - yi$

$$\text{Έχουμε } |\operatorname{Im}(z_1) - \operatorname{Im}(z_2)| = 2 \Leftrightarrow |y - (-y)| = 2 \Leftrightarrow |2y| = 2 \Leftrightarrow 2|y| = 2 \Leftrightarrow |y| = 1 \Leftrightarrow y = \pm 1$$

$$\text{Έχουμε: } |z - 2| = 1 \Leftrightarrow |x + yi - 2| = 1 \Leftrightarrow |(x-2) + yi| = 1 \Leftrightarrow \sqrt{(x-2)^2 + y^2} = 1 \Leftrightarrow (x-2)^2 + |y|^2 = 1 \Leftrightarrow (x-2)^2 + 1 = 1 \Leftrightarrow (x-2)^2 = 0 \Leftrightarrow x = 2$$

άρα $z_1 = 2 + i$ και $z_2 = 2 - i$

$$\text{άρα (1)} \Leftrightarrow 2 + i + 2 - i = -\beta \Leftrightarrow -\beta = 4 \Leftrightarrow \beta = -4$$

$$(2) \Leftrightarrow (2 + i)(2 - i) = \gamma \Leftrightarrow 2^2 - i^2 = \gamma \Leftrightarrow \gamma = 5$$

B3. $v^3 + a_2v^2 + a_1v + a_0 = 0 \Leftrightarrow a_2v^2 + a_1v + a_0 = -v^3$ άρα $|a_2v^2 + a_1v + a_0| = |v|^3$

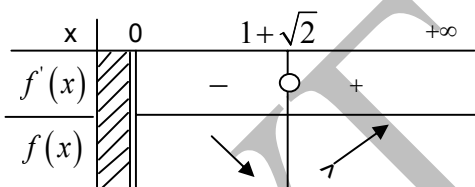
$$\text{Έχουμε } |a_2v^2 + a_1v + a_0| \leq |a_2v^2| + |a_1v| + |a_0| = |a_2| \cdot |v|^2 + |a_1| \cdot |v| + |a_0| \leq 3|v|^2 + 3|v| + 3$$

$$\text{άρα } |v|^3 \leq 3|v|^2 + 3|v| + 3 \Leftrightarrow |v|^3 - 3|v|^2 - 3|v| - 3 \leq 0$$

Θεωρούμε την $f(x) = x^3 - 3x^2 - 3x - 3$ με $x \geq 0$

$$f'(x) = 3x^2 - 6x - 3 = 3(x^2 - 2x - 1)$$

$$\Delta = (-2)^2 - 4 \cdot (-1) = 8 \text{ άρα } x = \frac{2 \pm \sqrt{8}}{2} = 1 \pm \sqrt{2}$$

$$f(0) = -3$$

$$\text{άρα για } 0 \leq x < 1 + \sqrt{2} \Leftrightarrow f(x) \leq -3$$

$$f(4) = 64 - 48 - 12 - 3 = 1 > 0$$

$$\text{Αν } x \geq 4 \Rightarrow f(x) \geq f(4) \Rightarrow f(x) > 0$$

$$f(3) = 3^3 - 3 \cdot 3^2 - 3 \cdot 3 - 3 = -12 < 0$$

Έχουμε f συνεχής στο $[3, 4]$ $f(3) \cdot f(4) < 0$ άρα από θεώρημα Bolzano υπάρχει $x_0 \in (3, 4)$ ώστε $f(x_0) = 0$,

μοναδικό στο $[1 + \sqrt{2}, +\infty]$ γιατί $f \nearrow$

αν $x < x_0 < 4$ τότε $f(x) < f(x_0) = 0$ άρα $f(x) < 0$.

Για $x > x_0$ $f(x) > f(x_0) \Rightarrow f(x) > 0$

άρα $x \in (0, x_0) : f(x) < 0$

Έχουμε ότι $x_0 < 4$ άρα $f(|v|) \leq 0$ όταν $0 \leq |v| \leq x_0 < 4$ άρα $|v| < 4$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έχουμε $(f(x)+x)(f'(x)+1) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

άρα $(f(x)+x)(f'(x)+(x)')$ $= x$ άρα $(f(x)+x)(f(x)+x)' = x$ άρα $2(f(x)+x)(f(x)+x)' = 2x$

άρα $((f(x)+x)^2)' = (x^2)'$ άρα $(f(x)+x)^2 = x^2 + c$ για $x=0 : (f(0)+0)^2 = 0^2 + c \Leftrightarrow 1 = c$

άρα $(f(x)+x)^2 = x^2 + 1$ (1)

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) + x$ με $x \in \mathbb{R}$. Έχουμε ότι η συνεχής στο \mathbb{R} και λόγω της σχέσης

(1) $h(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, άρα η h διατηρεί πρόσημο. ($h^2(x) = x^2 + 1 > 0$, συνεπώς $h(x) \neq 0$)

$h(0) = f(0) + 0 = 1 > 0$, άρα $h(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ άρα (1) $\Leftrightarrow f(x) + x = \sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

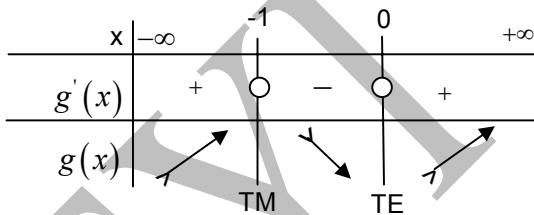
Γ2. $f'(x) = (\sqrt{x^2 + 1} - x)' = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + 1}} - 1 = \frac{x - \sqrt{x^2 + 1}}{\sqrt{x^2 + 1}}$

Έχουμε $x^2 + 1 > x^2 \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 1} > \sqrt{x^2} \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 1} > |x| \geq x \Leftrightarrow x - \sqrt{x^2 + 1} < 0$

άρα $f'(x) < 0$ συνεπώς f γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} άρα και "1-1".

Έχουμε την εξίσωση $f(g(x)) = 1 \Leftrightarrow f(g(x)) = f(0) \stackrel{f^{-1}}{\Leftrightarrow} g(x) = 0 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow g'(x) = \left(x^3 + \frac{3x^2}{2} - 1\right)' = 3x^2 + 3x = 3x(x+1)$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x^3 + \frac{3x^2}{2} - 1\right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^3 = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x^3 + \frac{3x^2}{2} - 1\right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x^3 = +\infty$

$g(-1) = (-1)^3 + \frac{3(-1)^2}{2} - 1 = -2 + \frac{3}{2} = \frac{-4+3}{2} = -\frac{1}{2}$

$g(0) = -1$

$$\text{άρα } g((-\infty, -1]) = \left(-\infty, -\frac{1}{2}\right]$$

$$g([-1, 0]) = \left[-1, -\frac{1}{2}\right]$$

$$g([0, +\infty)) = [-1, +\infty)$$

Αν $x \in (-\infty, -1]$ έχουμε $g(x) < 0$ άρα δεν υπάρχει ρίζα της $g(x) = 0$ στο $(-\infty, -1]$,

όμοια και για $x \in [-1, 0]$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = +\infty$ υπάρχει x_1 πολύ μεγάλο ώστε $g(x_1) > 0$

Έχουμε • g συνεχής στο $[0, x_1]$

$$\bullet g(0) \cdot g(x_1) < 0$$

άρα σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (0, x_1) \subseteq (0, +\infty)$

τέτοιο ώστε $g(x_0) = 0$, μοναδικό γιατί $g' \uparrow$ στο $[0, +\infty)$ άρα η $g(x) = 0$ έχει μόνο μία ρίζα στο \mathbb{R} .

$$\Gamma 3. \int_{x_0 - \frac{\pi}{4}}^0 f(t) dt = f\left(x_0 - \frac{\pi}{4}\right) \varepsilon \phi x_0 \Leftrightarrow -\int_0^{x_0 - \frac{\pi}{4}} f(t) dt = f\left(x_0 - \frac{\pi}{4}\right) \varepsilon \phi x_0 \Leftrightarrow f\left(x_0 - \frac{\pi}{4}\right) \varepsilon \phi x_0 + \int_0^{x_0 - \frac{\pi}{4}} f(t) dt = 0$$

Θεωρούμε την συνάρτηση $h(x) = f\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \varepsilon \phi x + \int_0^{x - \frac{\pi}{4}} f(t) dt$ με $x \in \left[0, \frac{\pi}{4}\right]$

Έχουμε • h συνεχής στο $\left[0, \frac{\pi}{4}\right]$ ως πράξεις – σύνθεση συνεχών συναρτήσεων

$$\bullet h(0) = f\left(-\frac{\pi}{4}\right) \cdot \varepsilon \phi 0 + \int_0^{-\frac{\pi}{4}} f(t) dt = \int_0^{-\frac{\pi}{4}} f(t) dt$$

$$h\left(\frac{\pi}{4}\right) = f\left(\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{4}\right) \varepsilon \phi \frac{\pi}{4} + \int_0^{\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{4}} f(t) dt = f(0) \cdot 1 = 1 > 0$$

Έχουμε ότι $\sqrt{t^2 + 1} > |t| \geq t$ άρα $\sqrt{t^2 + 1} - t > 0$

άρα $f(t) > 0$ άρα $\int_{\frac{\pi}{4}}^0 f(t) dt > 0$ (f συνεχής στο $\left[-\frac{\pi}{4}, 0\right]$) άρα $\int_0^{-\frac{\pi}{4}} f(t) dt < 0$ άρα $h(0) < 0$

$$\text{άρα } h(0) \cdot h\left(\frac{\pi}{4}\right) < 0$$

άρα σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in \left(0, \frac{\pi}{4}\right)$,

$$\text{τέτοιο ώστε } h(x_0) = 0 \Leftrightarrow \int_{x_0 - \frac{\pi}{4}}^0 f(t) dt = f\left(x_0 - \frac{\pi}{4}\right) \cdot \varepsilon \phi x_0$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Έχουμε ότι $f'(1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1)}{h}$ και $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+5h) - f(1-h)}{h} = 0$ άρα

$$\lim_{h \rightarrow 0} \left[\frac{f(1+5h) - f(1)}{h} - \frac{f(1-h) - f(1)}{h} \right] = 0 \quad (1)$$

Υπολογίζουμε: το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+5h) - f(1)}{h}$

Θέτουμε: $u = 5h \quad h = \frac{u}{5}$

$$\lim_{h \rightarrow 0} u = \lim_{h \rightarrow 0} 5h = 0 \quad \text{άρα} \quad \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+5h) - f(1)}{h} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(1+u) - f(1)}{\frac{u}{5}} = 5 \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(1+u) - f(1)}{u} = 5f'(1)$$

Υπολογίζουμε το: $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1-h) - f(1)}{h}$

Θέτουμε $v = -h$ άρα $h = -v$

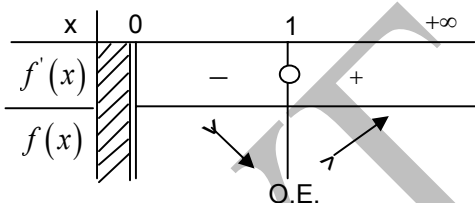
$$\lim_{h \rightarrow 0} = \lim_{h \rightarrow 0} (-h) = 0 \quad \text{άρα} \quad \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1-h) - f(1)}{h} = \lim_{v \rightarrow 0} \frac{f(1+v) - f(1)}{-v} = - \lim_{v \rightarrow 0} \frac{f(1+v) - f(1)}{v} = -f'(1)$$

άρα η (1) γίνεται: $5f'(1) + f'(1) = 0$ άρα $f'(1) = 0$

Αν $0 < x < 1$ τότε $f'(x) < f'(1) \Leftrightarrow f'(x) < 0$

Αν $x > 1$ τότε $f'(x) > f'(1) \Leftrightarrow f'(x) > 0$

άρα

Άρα η f παρουσιάζει ελάχιστο στο $x_0 = 1$, το $f(1) = 1$

Δ2. $g'(x) = \left(\int_a^x \frac{f(t)-1}{t-1} dt \right)' = \frac{f(x)-1}{x-1}$

Έχουμε $f(x) > f(1)$ για κάθε $x > 1$ άρα $f(x) > 1$ άρα $f(x) - 1 > 0$ για κάθε $x > 1$

Ισχύει $x > 1$ άρα $x - 1 > 0$

άρα $\frac{f(x)-1}{x-1} > 0$ για κάθε $x > 1$

άρα $g'(x) > 0$ άρα g γνησίως αύξουσα στο $(1, +\infty)$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = \int_x^{x+1} g(u) du$ με $x \in (1, +\infty)$

$$h'(x) = \left(\int_\beta^{x+1} g(u) du - \int_\beta^x g(u) du \right)' = g(x+1) - g(x) > 0 \quad \text{γιατί} \quad x+1 > x \quad \text{και} \quad g \nearrow \text{ στο } (1, +\infty)$$

άρα $h \nearrow$ στο $(1, +\infty)$ άρα $\int_{8x^2+5}^{8x^2+6} g(u)du > \int_{2x^4+5}^{2x^4+6} g(u)du \Leftrightarrow h(8x^2+5) > h(2x^4+5) \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 8x^2+5 > 2x^4+5 \Leftrightarrow 2x^4-8x^2 < 0 \Leftrightarrow 2x^2(x^2-4) < 0 \Leftrightarrow x \neq 0$ και $x^2-4 < 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow x \neq 0$ και $x^2 < 4 \Leftrightarrow x \neq 0$ και $|x| < 2 \Leftrightarrow -2 < x < 0$ ή $0 < x < 2$

Δ3. $g'(x) = \frac{f(x)-1}{x-1}$

$$g''(x) = \left(\frac{f(x)-1}{x-1} \right)' = \frac{(f(x)-1)'(x-1) - (f(x)-1)(x-1)'}{(x-1)^2} = \frac{f'(x)(x-1) - (f(x)-1)}{(x-1)^2} =$$

$$= \frac{(x-1) \left(f'(x) - \frac{f(x)-f(1)}{x-1} \right)}{(x-1)^2}$$

Έχουμε

- f συνεχής στο $[1, x]$
- f παραγωγίσιμη στο $(1, x)$

άρα σύμφωνα με το θεώρημα Μέσης τιμής υπάρχει $\zeta \in (1, x)$ ώστε $f'(\zeta) = \frac{f(x)-f(1)}{x-1}$

Έχουμε $1 < \zeta < x$ άρα $f'(\zeta) < f'(x)$

άρα $\frac{f(x)-f(1)}{x-1} < f'(x)$ άρα $f'(x) - \frac{f(x)-f(1)}{x-1} > 0$

Έχουμε $x-1 > 0$ άρα $g''(x) > 0$ για $x > 1$ άρα g κυρτή στο $(1, +\infty)$ άρα $g' \uparrow$ στο $(1, +\infty)$

Έχουμε την εξίσωση $(a-1) \int_a^x \frac{f(t)-1}{t-1} dt = (f(a)-1)(x-a)$ (2)

Προφανής ρίζα είναι το $x = a$.

Θεωρούμε την $\varphi(x) = (a-1) \cdot g(x) - (f(a)-1)(x-a)$ με $x > 1$

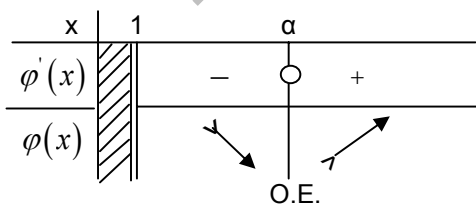
$$\varphi'(x) = (a-1) \cdot g'(x) - (f(a)-1)$$

$$\varphi'(x) = (a-1) \cdot \left(g'(x) - \frac{f(a)-1}{a-1} \right)$$

$$\varphi'(x) = (a-1) \cdot (g'(x) - g'(a))$$

αν $x > a$ τότε $g'(x) > g'(a)$, άρα $\varphi'(x) > 0$

αν $x < a$ τότε $g'(x) < g'(a)$, άρα $\varphi'(x) < 0$

στο $x = a$ η φ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το $\varphi(0) = 0$
για $x > a$, έχουμε $\varphi(x) > \varphi(a)$, άρα $\varphi(x) > 0$
για $x < a$, έχουμε $\varphi(x) > \varphi(a)$, άρα $\varphi(x) > 0$
άρα $x = a$, μοναδική ρίζα της $\varphi(x) = 0$

Επιμέλεια: Δούνας Δημήτρης
Μώρος Επαμεινώνδας

ΣΥΓΧΡΟΝΟ